

Karma Edebiyat Soruları Test: 9

1. İlk eseri olan "Ah Bayım Ah" adlı hikâyesiyle Türk hikâyeciliğine o güne kadar karşılaşılmayan bir duyarlılık, farklı bir bakış getirmiştir. Toplum-sal ve bireysel gerçeklerin yarattığı bunalımları aşmak için, yaşantısını, çocukluk dünyasının düş ve fantezi olanaklarına bağlayarak şaşırtıcı bir etki uyandırır. Gerçekle düşselin iç içe olması alışılmadık bir öyküleme tekniği olarak görülür. Bireysel olanın öyküsünü yazan yazarın hem kendi içsel hem de sosyal gerçekleri ifade etmekte asla vazgeçmediği yöntemleri 'fantezi, rüya ve gerçek'in alaşımı olacağını dile getirir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı kimdir?

- A) Sevgi Soysal   B) Nazlı Eray
C) Ayla Kutlu   D) Melisa Gürpınar
E) Elif Şafak

2. Aşağıda verilen boşluklara ayraç içinde verilen hangi sözcük getirilemez?

- A) Kendi dışındaki bir şeyi gösteren, onun yerini alabilen kelime, nesne ve işaretlere ---- denir. (gösterge)
B) Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla, sembollerle başkalarına aktarılmasına ---- denir. (iletişim)
C) Dış gerçeklikle bir benzerlik ilişkisi kuran sosyal göstergeye ---- denir. (ikon)
D) Bir dil birimini çevreleyen, ondan önce ve sonra gelerek birçok durumda söz konusu durumu etkileyen birim veya birimler bütününe ---- denir. (bağlam)
E) Soyut ve sayılamayan tek bir gösterilene göndermede bulunan görsel ifadelere ---- denir. (gösterilen)

3. – Kişisel duygu ve düşünceler verilir.

– Asıl amaç okuyucuyu etkilemek değil, konuşmacının kendisini anlatmasıdır.

– Konuşmacı, hayata bakışını, dünya görüşünü anlatır.– Özel mektuplarda ve lirik şiirlerde sıkça kullanılır.

– Ben ve biz zamirleriyle sıfatlar ve zarf sıklıkla kullanılır.

Yukarıda verilen özelliklerin tümü aşağıda verilen dilin işlevlerinden hangisine aittir?

- A) Alıcıyı harekete geçirme işlevi
B) Heyecana bağlı işlev
C) Göndergesel işlev
D) Kanalı kontrol işlevi
E) Şiirsel işlev

4. Aşağıdakilerden hangisi anlatmaya bağlı metin türlerinden biri değildir?

- A) Meddah   B) Masal   C) Mesnevi
D) Manzum Hikâye   E) Destan

5. O, 'Memleket Edebiyatı' çığırını da açarak gözleri Anadolu'ya, Anadolu insanına yöneltir, memleketin sefaletinin yanında güzelliklerini ön plana çıkararak iyi ruhlu bir edebiyat oluşturur. Millî duygularının harekete geçtiği bu dönemlerde mevcut gelenekten de faydalanarak halk edebiyatı tarzını kullanır. Halk kültürünü yansıtır ve kendine has yeni bir edebiyat ortaya koyar. Eserlerinde en çok hecenin on bir ve on dördü kalıplarını kullanır ve bunlarla şiirimizin doruğuna ulaşan bir şair olur. Açık, canlı ve tabii diliyle şiirlerinde çeşitli nazım şekilleri kullanır. Halk edebiyatı nazım şekillerinden en çok koşma ve mani ile şiirler yazar. Han Duvarları adlı şiiri kendisinden sonra gelen sanatçılar üzerinde derin etkiler uyandırmıştır.

Bu parçada özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Yahya Kemal Beyatlı
D) Orhan Veli Kanık
E) Kemalettin Kamu

6. İslamiyet Öncesi Türk edebiyatıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) İslamiyet öncesi Türk edebiyatı, M.Ö. 4000'li 3000'li yıllardan başlayarak Türklerin İslamiyeti kabul ettiği XI. yüzyıl ortalarına kadar sürer.
B) Bütün ulusların edebiyatında olduğu gibi Türklerin edebiyatında da sözlü edebiyatın doğuşu dinsel temellere dayanır.
C) Edebiyat türleri içinde ilk doğan tür olan şiir, sözlü edebiyatın anlatımında önemli bir rol oynar.
D) İslamiyet öncesi Türk şiirinin dili Öz Türkçedir. Şiirler, Türklerin o çağdaki dünya görüşlerini, yaşantılarını, duygularını, düşüncelerini doğal bir dille anlatırlar.
E) Ali Şir Nevai'nin Muhakemetü'l Lugateyn adlı eserinde ve Turfan kazılarında ele geçirilen metinlerde adlarına ve şiirlerine rastlanan ilk Türk şairi Aprin Çor Tigin'dir.

7. İslamiyet öncesi Türk şiirinin, şairi bilinen ilk örneklerine hangi dönemde karşılaşılmaktadır?

- A) Hunlar döneminde
B) Uygurlular döneminde
C) Göktürkler döneminde
D) Karahanlılar döneminde
E) Selçuklular döneminde

8. İnsanlar ilk çağlarda toplum ve doğa olaylarını anlamakta güçlük çektiler. Her olay onlara önce Tanrıyı düşündürdü: Gök gürlemesi Tanrının hid-detiydi. Yıldırımlar, kasırgalar, susuzluklar Tanrının insanlara verdiği cezalardı. İnsanlar her doğa olayını korkuyla karışık bir hayranlıkla izledi. Zengin bir hayal dünyası olan ilk insanlar, önemli gördükleri her olayı, olağanüstü olay ve hayallerle süsleyerek birbirlerine anlattılar.

Bu parçada sözü edilen olaylar hangi türün doğmasını sağlamıştır?

- A) Efsanelerin B) Masalların
C) Dede Korkut Hikâyelerinin D) Destanların
E) Halk hikâyelerinin

9. (I) Eski çağlarda doğa olaylarının, savaşların, kahramanların anlatıldığı kuşaktan kuşağa geçerek şairlerin dilinde epik şiirin en güzel örneklerini oluşturdu. Çoğunlukla toplumun kurtarıcısı ve öncüsü sayılan kişileri yücelten kutsallaştıran bu öykü şiirlere ----- adı verilir.

(II) Eski Türklerde bir düşünceyi, bir deneyimi, bir öğüdü kısaca anlatan sözlere ----- adı verilir. Savlar bugünkü atasözlerinin temelidir.

(III) Eski Türklerde sevilen, sayılan kişiler için düzenlenen cenaze törenlerinde ölen kişinin yiğitliğini, yaptığı işleri, değerini anlatan, ölümünden duyulan acıyı dile getiren şiirler söylenirdi. Bir tür ağıt olan bu şiirlere eski Türkler ----- adını verirdi.

(IV) Eski Türklerde birlik ve beraberliği sağlamak çok önemlidir. Şölenlerde, toylarda, üstünlükle biten savaş sonlarında halkı heyecana getirmek için okunan şiirlere ----- adı verilir.

Yukarıda verilen boşluklar aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) Destan – sagu – sav – koşuk
B) Koşuk – sav – sagu – destan
C) Sav – sagu – koşuk – destan
D) Destan – sav – sagu – koşuk
E) Destan – koşuk – sagu – sav

10. İslamiyet Öncesi ürünler genellikle sözlü geleekten gelen ürünler olduğu için genellikle halk ağzından derlenerek günümüze kadar ulaşmıştır.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi İslamiyet'ten önce oluşan sözlü ürünleri derleyerek günümüze kadar ulaşmasını sağlamıştır?

- A) Cüveyni B) Yolluğ Tigin C) Ali Şir Nevai
D) Yusuf Has Hacip E) Kaşgarlı Mahmut

<http://edebiyatokulu.com/> tarafından hazırlanan bu soruların başka bir WEB sitesinde yayımlanması ya da herhangi bir kaynakta kullanılması kesinlikle yasaktır...

11. I. Dilden dile dolaşması bakımından zamanla zenginleşerek günümüze kadar ulaşmışlardır.

II. Öyküleyici anlatımın özelliklerini yansıtan destanlar, dörtlük sayısı bakımından uzun eserlerdir.

III. Destanlar, olağanüstü özelliklere sahip olmasına karşın milletlerin tarihini aydınlatan önemli birer kaynaktır.

IV. Gerçeklerden uzak olan destanlarda olaylar tamamen hayal unsurlarıyla süslenmiştir.

V. Epik şiir türünün en güzel örneklerini oluşturan destanlar, destansı bir anlatıma sahiptir.

Yukarıda destanlarla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. (I) Sagular da savlar gibi eski Türklerin yaşam biçimlerinden doğan yazılı ürünlerdir. (II) Eski Türklerde sevilen, sayılan bir kişinin ölümünden sonra düzenlenen cenaze törenine "yuğ töreni", bu törenlerde söylenen şiirlere "sagu" adı verildi. (III) Ölen kişinin yiğitliğini, yaptığı işleri, değerini anlatan, ölümünden doğan acıyı dile getiren bu şiirler bir tür ağıttır. (IV) Destan özelliği de gösteren sagularda geniş doğa tasvirlerine rastlanır. (V) Alp Er Tunga Sagusu XI. yüzyılda Kaşgarlı Mahmud tarafından halk ağzından derlenmiştir.

Yukarıda numaralandırılmış yerlerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

13. Tanzimat'ta ortaya konulan, halk için yazma ilkesini yeniden canlandıran halk içinden yetişmiş bir şair olarak ----- olmuştur. Ancak Servet-i Fünun'un şiirinin tutunduğu, sevildiği sırada halkın anlayabileceği bir dille ve halk şiiri ölçüsüyle şiir yazmayı benimsetebilmesi oldukça güç bir iş olmakla birlikte bu güçlükten yılmayan sanatçı, Türkçe Şiirler adlı kitabıyla edebiyatımızdaki yerini sağlamlaştırmış, konuşma Türkçesini hece ölçüsünü savunanlarca desteklenmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Ali Canip Yöntem
C) Mehmet Emin Yurdakul
D) Ziya Gökalp
E) Ömer Seyfettin

14. **Aşağıda verilen yazar-eser ve konularına göre roman eşleştirmesinden hangisi yanlıştır?**

- A) Peyami Safa – Cingöz Recai – Macera romanı
B) Namık Kemal – Cezmi – Tarihi roman
C) Yaşar Kemal – İnce Memed – Sosyal roman
D) Fakir Baykurt – Onuncu Köy – Alegorik roman
E) Halit Ziya – Aşk-ı Memnu – Duygusal roman

CEVAP ANAHTARI

1	B	6	E	11	D
2	E	7	B	12	A
3	B	8	D	13	C
4	A	9	D	14	E
5	A	10	E	15	

<http://edebiyatokulu.com/> tarafından hazırlanan bu soruların başka bir WEB sitesinde yayımlanması ya da herhangi bir kaynakta kullanılması kesinlikle yasaktır...